C U R T E A D E A P E L N O R D

Dosarul nr. 21r-111/2025 Judecătoria Orhei, sediul Central
1-25048657-03-21r-01082025 Judecător: Ecaterina Buzu

D E C I Z I E
În Numele Legii

18 noiembrie 2025 mun. Bălți

Colegiul Penal al Curții de Apel Nord

Avînd în componența sa:
Președintele de complet, judecătorul: Ion Talpa
Judecătorii: Cristina Prisacari și Ecaterina Arseni

judecând în ordine de recurs, recursul condamnatului Babără Victor, declarat împotriva ***încheierii Judecătoriei Orhei, sediul Central din 24 iunie 2025***, adoptată în limitele cererii condamnatului **Babără Victor** privind aplicarea retroactivității legii penale în temeiul art. 10 și 10^1 Cod penal;

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul-raportor, ținând cont de actele cauzei, Colegiul penal,-

C O N S T A T Ă:

La 09 aprilie 2025, în adresa Judecătoriei Orhei (sediul Central) a parvenit spre examinare cererea condamnatului Babără Victor privind aplicarea retroactivității legii penale.

Prin încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 24 iunie 2025 s-a respinge ca fiind neîntemeiată cererea condamnatului, Babără Victor cu privire la aplicarea principiului retroactivității legii penale.

Nefiind de acord cu încheierea instanței de fond, condamnatul Babără Victor a înaintat cerere de recurs, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii Judecătoriei Orhei, sediul Central din 24 iunie 2025 rejudecarea cauzei cu adoptarea unei noi soluții de admitere a cerinței sale, totodată cu stabilirea unei pedepsei mai blânde.

În temeiul art. 447 alin. (2) Cod de procedură penală, respectând principiul contradictorialității, instanța de recurs a fixat data examinării recursului şi a dispus să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței, însă părțile nu au făcut uz de dreptul lor procedural și nu au prezentat referință, fapt ce nu împiedică instanței examinarea recursului în baza probelor anexate la dosar.

Examinând încheierea atacată prin prisma motivelor de recurs invocate, cercetând materialele cauzei, Colegiul penal consideră necesar de a respinge recursul condamnatului Babără Victor ca fiind nefondat reieșind din următoarele considerațiuni:

În conformitate cu art. 437 alin. (1) pct. 4) Cod de procedură penală, *pot fi atacate cu recurs alte hotărâri penale pentru care legea prevede această cale de atac*.

Conform art. 448 alin. (1) Cod de procedură penală, *judecând recursul, instanţa verifică legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei şi a oricăror documente noi prezentate în instanţa de recurs*.

Potrivit art. 449 alin. (1) pct. 1) lit. a) Cod de procedură penală, *judecând recursul, instanţa adoptă una din următoarele decizii: respinge recursul, menţinând hotărârea atacată, dacă recursul este nefondat.*

Subsecvent normei citate instanța de recurs reiterează că, în conformitate cu prevederile art. 469 alin. (1) pct. 14) Cod de procedură penală, la executarea pedepsei, *instanţa de judecată soluționează chestiunile cu privire la schimbările în executarea unor hotărâri, şi anume liberarea de pedeapsă sau uşurarea pedepsei în temeiul adoptării unei legi care are efect retroactiv ori ameliorarea, în alt mod, a situaţiei (art.10 şi 10[1] din Codul penal).*

Art. 470 alin. (1) Cod de procedură penală prevede că, *chestiunile privind executarea hotărârilor prevăzute la art. 469 alin. (1) pct.1)-4), 6)-16), 17[1]) şi 18) se soluționează de către instanța de judecată din raza de activitate a organului sau a instituției care execută pedeapsa.*

În motivarea soluției adoptate, Colegiul penal reține că Babără Victor a fost condamnat prin sentința Judecătoriei Edineți (sediul Central) din 24 februarie 2023, în temeiul art. 42 alin. (5), 188 alin. (2) lit. b), c) d) și f) din Codul penal, (episodul partea vătămată Văzdăuțan Alexandra și Văzdăuțan Vladimir) fiindu-i aplicată pedeapsa sub formă de 9 ani închisoare.

Conform art. 84 alin. (4) din Codul penal, prin cumul de sentințe, s-a adăugat parțial partea neexecutată a pedepsei stabilite conform sentinței Judecătoriei Edineți (sediul Dondușeni) din 09 martie 2020 și i s-a stabilit pedeapsa definitivă sub formă de 12 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 08 februarie 2024, sentința instanței de fond a fost menținută, *decizia dată fiind contestată la Curtea Supremă de Justiție*.

La fel, Colegiul penal reține că, Babără Victor a fost condamnat și prin sentința Judecătoriei Drochia (sediul Central) din 24 mai 2018, în temeiul:

- art. 186 alin. (2) lit. b), c) și d) din Codul penal, fiindu-i aplicată pedeapsa sub formă de 3 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

- art. 217 alin. (2) din Codul penal, fiindu-i aplicată pedeapsa sub formă de 1 an închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

- art. 217 alin. (2) din Codul penal, fiindu-i aplicată pedeapsa sub formă de 1 an închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis,

- art. 264[1] alin. (4) din Codul penal, fiindu-i aplicată pedeapsa sub formă de 1 an închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Prin încheierea Judecătoriei Orhei sediul Central din 24 iunie 2025, s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea condamnatului, Babără Victor cu privire la aplicarea principiului retroactivității legii penale.

Lecturând încheierea recurată, Colegiul consideră că instanța de fond, la examinarea cererii lui Babără Victor a respectat normele procesuale, a verificat complet și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și corect a ajuns la concluzia privind respingerea cererii condamnatului privind aplicarea în privința condamnatului Babără Victor a retroactivității legii penale în temeiul art. 10 și 10[1] Cod penal.

În fortificarea acestui deziderat, Colegiul penal relevă că potrivit art. 10 alin. (1) Cod penal, legea penală care înlătură caracterul infracțional al faptei, care ușurează pedeapsa ori, în alt mod, ameliorează situația persoanei ce a comis infracțiunea are efect retroactiv, adică se extinde asupra persoanelor care au săvârșit faptele respective până la intrarea în vigoare a acestei legi, inclusiv asupra persoanelor care execută pedeapsa ori care au executat pedeapsa, dar au antecedente penale.

Conform dispoziției normei art. 10[1] Cod penal, dacă, după rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare şi până la executarea completă a pedepsei privative de libertate, a muncii neremunerate în folosul comunităţii sau a amenzii, a intervenit o lege care prevede unul din aceste tipuri de pedeapsă, dar cu un maxim mai mic, sancţiunea aplicată se reduce la acest maxim dacă depăşeşte maximul prevăzut de legea nouă pentru infracţiunea săvârșită.

Dacă, după rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare la detenţiune pe viaţă şi până la executarea ei, a intervenit o lege care prevede pentru aceeași faptă numai pedeapsa închisorii, pedeapsa detenţiunii pe viaţă se înlocuieşte cu maximul pedepsei închisorii, prevăzută de legea nouă pentru acea infracţiune.

Dacă legea nouă prevede în locul pedepsei închisorii numai pedeapsa muncii neremunerate în folosul comunităţii sau a amenzii, pedeapsa aplicată se înlocuieşte cu muncă neremunerată în folosul comunităţii, dacă nu sunt interdicţii pentru aplicarea acesteia, fără a se putea depăşi maximul prevăzut de legea nouă. Dacă legea nouă prevede în locul pedepsei închisorii numai pedeapsa amenzii, pedeapsa aplicată se înlocuieşte cu amendă, fără a se depăşi maximul prevăzut în legea nouă. Ţinându-se seama de partea executată din pedeapsa închisorii, executarea pedepsei muncii neremunerate în folosul comunităţii sau, după caz, a amenzii poate fi înlăturată în întregime sau în parte.

Pedepsele complementare, măsurile de siguranţă neprevăzute în legea nouă nu se mai execută, iar cele care au corespondent în legea nouă mai favorabilă se execută în conţinutul şi limitele prevăzute de această lege.

Dacă o dispoziţie din legea nouă se referă la pedepse definitiv aplicate, se ţine seama, în cazul pedepselor executate până la data intrării în vigoare a acesteia, de pedeapsa redusă sau înlocuită potrivit dispoziţiilor alin.(1)–(4).

Dacă fapta pentru care persoana execută pedeapsa nu se mai consideră infracţiune în conformitate cu prevederile legii noi, ci constituie o contravenţie, sancţiunea contravenţională nu se mai aplică, indiferent de categoria şi mărimea sancţiunii prevăzute.

În cazul în care, în temeiul efectului retroactiv al legii penale, se impune recalificarea faptei stabilite printr-o hotărâre judecătorească irevocabilă, instanţa de judecată, soluționând chestiunea privind executarea hotărârii respective, va recalifica fapta şi **va aplica pedeapsa prin fixarea maximului sancţiunii prevăzute de legea penală mai favorabilă condamnatului**, dacă pedeapsa stabilită prin hotărârea irevocabilă este mai mare decât maximul prevăzut de legea penală nouă, sau va menține pedeapsa stabilită prin hotărârea irevocabilă.

Prin Legea nr. 136 din 06.06.2024, în vigoare din 07.09.2024, au fost operate modificări la art.126 alin. (2) din Codul penal.

Conform dispozițiilor art. 126 alin. (2) Cod penal (*potrivit modificărilor operate prin Legea nr. 136 din 06.06.2024, în vigoare din 07.09.2024*), se consideră proporții considerabile sau esențiale valoarea bunurilor sustrase, dobândite, primite, fabricate, distruse, poluate, utilizate, transportate, păstrate, comercializate, valoarea pagubei pricinuite de o persoană sau de un grup de persoane, ***care depășește 10 salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern, în vigoare la momentul săvârșirii faptei.***

Totodată, dispoziția art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) din Codul penal, incriminează furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvârșită de două persoane, prin pătrundere în locuință cu cauzarea de daune în proporţii considerabile.

În sensul dat, Colegiul penal remarcă că infracțiunea pentru care Babără Victor a fost condamnat, a fost comisă în perioada anului 2016, iar prin Hotărârea Guvernului RM privind aprobarea cuantumului salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2016, nr. 879 din 23 decembrie 2015, a fost aprobat cuantumul salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2016, în mărime de 5050 lei, pentru utilizare în modul stabilit de legislație.

Astfel, pentru existența urmărilor prejudiciabile – daune considerabile, valoarea bunurilor sustrase urmează să depășească suma de 50 500 lei, pe când valoarea bunurilor sustrase de către Babără Victor din avutul părții vătămate a constituit suma de 67 826, 48 lei, prejudiciu care potrivit modificărilor operate la art. 126 alin. (2) Cod penal prin Legea nr. 136 din 06.06.2024, în vigoare din 07.09.2024, *se atribuie la proporții considerabile*.

Pe cale de consecință, Colegiul penal consideră că prima instanță corect a respins în privința condamnatului Babără Victor aplicarea retroactivității legii penale în temeiul art. 10 și 10^1 Cod penal, or reieșind din conținutul prejudiciului cauzat, aplicarea mecanismului solicitat nu este tangibil speței.

Astfel, instanța de recurs reține că, ipotezele relevate certifică în mod clar caracterul lipsit de substanță al recursului declarat, deoarece recurentul nu a invocat nici un argument plauzibil în vederea justificării ilegalităţii soluției instanţei de fond.

În această operă, Colegiul penal reamintește că în jurisprudența sa, Curtea Europeană a precizat că dreptul de a fi auzit în coroborare cu dreptul la un recurs efectiv sunt în primul rând chestiuni de reglementare în dreptul intern şi este în principiu, competenţa instanţelor să evalueze motivele de admisibilitate a unei cereri de acest tip (Doorson împotriva Olandei, 26 martie 1996, §67).

La acest capitol instanţă de recus reţine că recursul declarat de deținut nu s-a bazat exclusiv pe chestiuni imperioase ce ar cuprinde încălcări esenţiale sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, iar ca urmare nu corespunde cerinţei de a fi „efectiv”, fiind lipsit de şanse de succes şi nu este capabil să ofere îndreptarea situaţiei oferită de prima instanță.

Mai mult, Colegiul penal reține că recursul înaintat nu conține nici unul din temeiurile prevăzute de art. 444 Cod de procedură penală pentru atacarea hotărârilor cu recurs, pentru a se repara erorile de drept, fiind indicat doar dezacordul cu hotărârea contestată, cerințele înaintate nefiind motivate prin careva argumente plauzibile, fapt ce constituie temei de respingere a recursului ca fiind nefondat, cu menținerea încheierii în cauză.

În conformitate cu prevederile art. 449 alin. (1) pct. 1) lit. a) Cod de procedură penală, Colegiul penal,-

D E C I D E :

Recursul condamnatului Babără Victor declarat împotriva ***încheierii Judecătoriei Orhei, sediul Central din 24 iunie 2025***, emisă în privința condamnatului **Babără Victor** se respinge ca nefondat, cu menținerea încheierii în cauză fără modificări.

Decizia este irevocabilă.

Președintele completului, Judecător Judecător
Judecătorul: